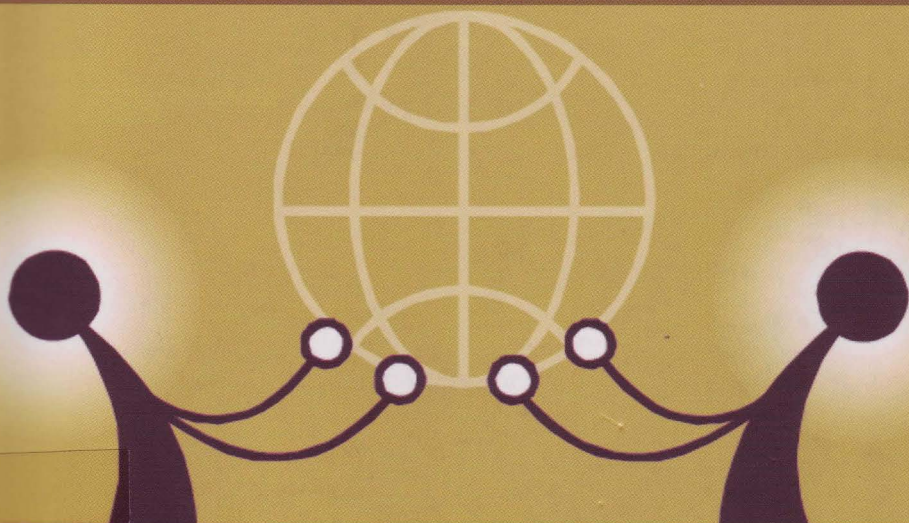


Γιώργος Ν. Μαγούλιος

Προσεγγίσεις σε θέματα της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας

Παγκοσμιοποίηση - Ευρωπαϊκή Ένωση - Ελλάδα
Βαλκάνια - Αναπτυσσόμενες Χώρες



Κορηλία
Σφακιανακη
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	19
<i>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</i>	
ΘΕΩΡΙΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
Ανασκόπηση	
1.1. Ιστορικές αναφορές	23
1.2. Ο Μερκαντιλισμός	24
1.3. Η θεωρία του Απόλυτου Πλεονεκτήματος	24
1.4. Η θεωρία του Συγκριτικού Πλεονεκτήματος	25
1.5. Η θεωρία των Παραγωγικών Συντελεστών	26
1.5.1. Το «Παράδοξο» του <i>Leontief</i>	26
1.6. Η θεωρία του Κύκλου Ζωής του Προϊόντος	27
1.7. Άλλες θεωρίες της οικονομικής ανάπτυξης και του διεθνούς εμπορίου	27
1.7.1. Το θεώρημα του <i>Rybczynski</i>	27
1.7.2. Οι θεωρίες των <i>Krugman</i> και <i>Porter</i>	28
1.7.3. Τα υποδείγματα τύπου <i>Harrod – Domar</i>	28
1.7.4. Το νεοκλασικό υπόδειγμα	28
1.7.5. Η θεωρία της εξαγωγικής βάσης	29
1.7.6. Η θεωρία των τομέων	29
1.7.7. Η θεωρία της κλαδικής διάρθρωσης	29
1.7.8. Οι εργασίες των <i>Peroux</i> , <i>Myrdal</i> και <i>Hirschmann</i>	30
1.7.9. Η θεωρία της διάχυσης	31
1.7.10. Το υπόδειγμα της ενδογενούς ανάπτυξης	32
1.7.11. Τα καινοτομικά υποδείγματα	32
1.7.12. Η ευέλικτη εξειδίκευση	33
1.7.13. Η νέα θεωρία της διεθνούς οικονομίας	33
Βιβλιογραφία	34

	Σελ.
Πίνακας 4.1, <i>Κλαδική διάρθρωση των ελληνικών εξαγωγών, 2002-2004.</i>	114
Πίνακας 4.2, <i>Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών Ελλάδας, Ε.Ε. (% του ΑΕΠ), 2001-2005.</i>	115
Πίνακας 4.3, <i>Εισροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων σε Ελλάδα - Ε.Ε. (15), 1999-2003.</i>	123
Πίνακας 4.4, <i>Εκροές Α.Ξ.Ε. από Ελλάδα και Ε.Ε. (15), 1999 - 2003.</i>	124
Πίνακας 4.5, <i>Νέες εκδόσεις χρεογράφων κατά νόμισμα, 2003 - 2004.</i>	126
Πίνακας 4.6, <i>Εκδόσεις τίτλων ελληνικού δημοσίου και αντληθέντα κεφάλαια μέσω του Χ.Α.Α., 2003-2004.</i>	127
Πίνακας 6.1, <i>Βασικά μεγέθη Τουρκίας - Ελλάδας - ΕΕ: 25, (2005).</i>	156
Πίνακας 6.2, <i>Αριθμός εδρών κάθε χώρας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.</i>	157
Πίνακας 6.3, <i>Η κατανομή των εθνικών εισφορών στο κεφάλαιο της Ε.Τ.Επ., (2004).</i>	171
Πίνακας 6.4, <i>Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (14/7/2004) για το Χρηματοδοτικό πλαίσιο 2007-2013.</i>	200
Πίνακας 6.5, <i>Μερίδιο της Ε.Ε. στο Παγκόσμιο Εμπόριο (2000).</i>	278
Πίνακας 6.6, <i>Ευρωπαϊκή Ένωση, Εξαγωγές στον Κόσμο, 2000-2004.</i>	279
Πίνακας 6.7, <i>Δείκτες Σύγκλισης Ελλάδας-Ε.Ε. των 15 και των 25 κρατών μελών, 2003.</i>	286
Πίνακας 6.8, <i>Δείκτες Καινοτομίας της Ελλάδας (% του μέσου όρου της Ε.Ε. των 25).</i>	287
Πίνακας 7.1, <i>ΑΕΠ των Βαλκανικών χωρών σε μετάβαση 1995-2002, (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή).</i>	323
Πίνακας 7.2, <i>Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ των Βαλκανικών χωρών σε μετάβαση 1995-2002.</i>	324

	Σελ.
Πίνακας 7.3, Κατά κεφαλήν ΑΕΠ των Βαλκανικών χωρών σε μετάβαση 1996-2002.	325
Πίνακας 7.4, Ανεργία στις Βαλκανικές χώρες σε μετάβαση, 1995-2002.	326
Πίνακας 7.5, Εξαγωγές, Εισαγωγές και Εμπορικό Ισοζύγιο των Βαλκανικών χωρών σε μετάβαση, 1995-2002.	327
Πίνακας 7.6, Άμεσες ξένες επενδύσεις στις Βαλκανικές χώρες σε μετάβαση 1995-2002.	330
Πίνακας 7.7, Εξαγωγές, εισαγωγές, εμπορικό ισοζύγιο, λόγος εξαγωγών/εισαγωγών των Βαλκανικών χωρών, 1989-1999.	338
Πίνακας 7.8, Εξαγωγές, εισαγωγές και εμπορικό ισοζύγιο των Βαλκανικών χωρών, 1989-1999.	340
Πίνακας 7.9, Εξαγωγές, εισαγωγές και Εμπορικό Ισοζύγιο των Βαλκανικών χωρών με τις άλλες Βαλκανικές χώρες, 1989-1999.	344
Πίνακας 7.10, Μερίδιο του ενδοβαλκανικού εμπορίου στο σύνολο του εξωτερικού εμπορίου των Βαλκανικών χωρών, 1989-1999.	346
Πίνακας 7.11, Μερίδιο των Βαλκανικών χωρών στο ενδο-περιφερειακό εμπόριο, 1989-1999.	348
Πίνακας 7.12, Ποσοστό του διαβαλκανικού εξωτερικού εμπορίου στο σύνολο του εξωτερικού εμπορίου με τον κόσμο και την Ε.Ε.	349
Πίνακας 7.13, Εξαγωγές, εισαγωγές και εμπορικό ισοζύγιο των Βαλκανικών χωρών με την Ε.Ε., 1989-1999.	350
Πίνακας 7.14, Το εξωτερικό εμπόριο των Βαλκανικών χωρών με την Ε.Ε. ως ποσοστό του συνολικού εξωτερικού εμπορίου.	354
Πίνακας 7.15, Το εξωτερικό εμπόριο των Βαλκανικών χωρών ως ποσοστό του Α.Ε.Π.	355
Πίνακας 7.16, Οι εξαγωγές των Βαλκανικών χωρών ως ποσοστό του ΑΕΠ, 1995-1999.	356

	<i>Σελ.</i>
Πίνακας 7.17, <i>Οι ελληνικές επενδύσεις σε Βαλκανικές χώρες, 2002.</i>	372
Πίνακας 8.1, <i>Ποσοστιαία μεταβολή του παγκόσμιου ΑΕΠ κατά περιοχή.</i>	409
Πίνακας 8.2, <i>Ποσοστιαία μεταβολή των παγκόσμιων εξαγωγών αγαθών.</i>	411
Πίνακας 8.3, <i>Κατανομή του ΑΕΠ, των εξαγωγών και του πληθυσμού κατά περιοχή του κόσμου.</i>	411
Πίνακας 8.4, <i>Ποσοστιαία συμμετοχή στις παγκόσμιες εξαγωγές εμπορευμάτων κατά περιοχή.</i>	412
Πίνακας 8.5, <i>Περιφερειακή κατανομή του παγκόσμιου εμπορίου εμπορευμάτων, 2004.</i>	413
Πίνακας 8.6, <i>Περιφερειακή κατανομή των παγκόσμιων εισροών Άμεσων Ξένων Επενδύσεων.</i>	414
Πίνακας 8.7, <i>Συνολικό εξωτερικό χρέος αναπτυσσόμενων χωρών κατά περιοχή, 1999 – 2004.</i>	414
Πίνακας 8.8, <i>Δημογραφικοί, κοινωνικοί δείκτες αναπτυσσόμενων χωρών κατά περιοχή.</i>	415
Πίνακας 8.9, <i>Το εμπόριο της Κίνας με τον κόσμο, 1999-2003.</i>	434
Πίνακας 8.10, <i>Το εμπόριο της Ε.Ε. με την Κίνα, 2000-2004.</i>	435
Πίνακας 8.11, <i>Το εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας με την Κίνα, 1990-2003.</i>	436

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.1. Η «Παγκοσμιοποίηση»	37
2.1.1. Η έννοια και το περιεχόμενο	37
2.1.2. Είναι καινούργιο φαινόμενο;	39
2.1.3. Παράγοντες που συνέβαλαν στη διαδικασία της «Παγκοσμιοποίησης»	40
2.1.4. Αποτελέσματα – Συνέπειες	41
2.1.5. Οι προοπτικές	43
2.2. Οικονομικές Ολοκληρώσεις	46
2.2.1. Η έννοια και οι μορφές της Οικονομικής Ολοκλή- ρωσης	46
i) Ζώνη Ελεύθερου Εμπορίου ή Ελεύθερων Συναλ- λαγών	46
ii) Τελωνειακή Ένωση	47
iii) Κοινή Αγορά	47
iv) Οικονομική ή και Νομισματική Ένωση	48
v) Πολιτική Ένωση	48
2.2.2. Οι σημαντικότερες πρωτοβουλίες Οικονομικών Ολοκληρώσεων	48
2.3. Επίμαχα διεθνή προβλήματα: φτώχεια – περιβάλλον - πετρέλαιο - μετανάστευση	51
2.3.1. Η παγκόσμια φτώχεια	51
2.3.2. Η καταστροφή του περιβάλλοντος	57
2.3.3. Το πετρέλαιο	62
2.3.4. Η μετανάστευση	73
Βιβλιογραφία	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

3.1. Η έννοια του συναλλάγματος	81
3.2. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες	82
3.3. Επισκόπηση του Διεθνούς Νομισματικού Συστήματος	85

	Σελ.
3.4. Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα	89
3.4.1. Από τη Συνθήκη της Ρώμης στο «ευρωπαϊκό φίδι»	89
3.4.2. Η δημιουργία και τα συστατικά στοιχεία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος (Ε.Ν.Σ.).	90
3.4.3. Οικονομική – Νομισματική Ένωση (Ο.Ν.Ε.)	92
3.4.4. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης	97
3.5. Το Ισοζύγιο Εξωτερικών Πληρωμών	98
3.5.1. Έννοια και διάρθρωση	98
3.5.2. Σημασία και ερμηνεία του Ισοζυγίου Εξωτερικών Πληρωμών	100
3.5.3. Το Ισοζύγιο Εξωτερικών Πληρωμών της Ελλάδας	101
3.6. Ο προστατευτισμός και οι δασμοί	102
Βιβλιογραφία	107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

4.1. Η έννοια και τα είδη των διεθνών συναλλαγών	109
4.2. Το εξωτερικό εμπόριο: εξαγωγές – εισαγωγές	110
4.2.1. Οι Όροι Εμπορίου.	110
4.2.2. Άλλοι δείκτες μελέτης του εξωτερικού εμπορίου	112
4.3. Το παγκόσμιο εμπόριο	113
4.4. Το εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας	114
4.4.1. Κλαδική διάρθρωση και γεωγραφική κατανομή	114
4.4.2. Τα βασικά χαρακτηριστικά του εξωτερικού εμπορίου της Ελλάδας	115
4.4.3. Οι αιτίες των προβλημάτων του εξωτερικού εμπορίου της Ελλάδας.	118
4.4.4. Οι προοπτικές	120
4.5. Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ)	121
4.5.1. Η σημασία τους	121
4.5.2. Παράγοντες προσέλκυσης των ΑΞΕ	122
4.5.3. Η Ελλάδα ως χώρα υποδοχής και προέλευσης ΑΞΕ	123
4.6. Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	126
Βιβλιογραφία	127

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΕΘΝΕΙΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

5.1. Διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί	130
5.1.1. Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (Π.Ο.Ε.)	130
5.1.2. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Δ.Ν.Τ.)	132
5.1.3. Παγκόσμια Τράπεζα	133
5.1.4. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (Δ.Ο.Ε.)	134
5.1.5. Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (Π.Ο.Τ.)	134
5.1.6. Παγκόσμιος Οργανισμός Ναυτιλίας (Π.Ο.Ν.)	135
5.1.7. Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ.)	135
5.1.8. Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.)	136
5.1.9. Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας (FAO)	136
5.1.10. Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD)	137
5.1.11. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS)	138
5.2. Ευρωπαϊκοί Οικονομικοί Οργανισμοί	138
5.2.1. Οικονομική Επιτροπή του ΟΗΕ για την Ευρώπη	138
5.2.2. Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανοικοδόμηση και Ανάπτυξη	139
5.2.3. Οργάνωση Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου	139
5.2.4. Παρευξείνια Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης	140
5.2.5. Πρωτοβουλία Συνεργασίας Νοτιοανατολικής Ευρώπης	140
5.2.6. Διαδικασία Συνεργασίας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEESP)	141
5.2.7. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανοικοδόμησης	142
5.3. Οργανισμοί Περιφερειακής Συνεργασίας	142
5.3.1. Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανά- πτυξης (ΟΟΣΑ)	142
5.3.2. Οργάνωση για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)	142
5.3.3. Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών	143
5.3.4. Η Ομάδα των επτά (G7/G8)	143

	Σελ.
5.3.5. Η Ομάδα των 77 (G77)	144
5.3.6. Οργάνωση Πετρελαιοεξαγωγικών Κρατών (ΟΠΕΚ)	144
5.4. Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)	145
Βιβλιογραφία	148

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

6.1. Οι βασικές συνθήκες της Ε.Ε. (Ε.Ο.Κ.)	149
6.2. Οι διαδοχικές διευρύνσεις της Ε.Ο.Κ. (Ε.Ε.)	154
6.3. Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	156
6.3.1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	156
6.3.2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	158
6.3.3. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	158
6.3.4. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	160
6.3.5. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο	163
6.3.6. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	164
6.3.7. Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ε.Ο.Κ.Ε.)	166
6.3.8. Η Επιτροπή των Περιφερειών	168
6.3.9. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (Ε.Τ.Επ.)	169
6.3.10. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	176
6.3.11. Άλλοι οργανισμοί και υπηρεσίες της Ε.Ε.	177
1. Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγ- γελματικής Κατάρτισης	177
2. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συν- θηκών Διαβίωσης και Εργασίας	177
3. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	177
4. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	178
5. Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτι- κών και Τοξικομανίας	178
6. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων	178
7. Γραφείο Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς (σή- ματα, σχέδια και πρότυπα)	179

	Σελ.
8. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	179
9. Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	
10. Μεταφραστικό Κέντρο	180
11. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας	180
12. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης	181
13. Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	181
14. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	182
15. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	182
16. Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol)	182
17. Eurojust	184
18. Το Συμβούλιο της Ευρώπης	184
6.4. Τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε.	185
6.4.1. Οι επιδιώξεις των Διαρθρωτικών Ταμείων	185
6.4.2. Τα είδη των Διαρθρωτικών Ταμείων	185
6.4.3. Στόχοι Προτεραιότητας των Διαρθρωτικών Ταμείων και οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες.	187
6.4.4. Οι Πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων και η κατανομή τους.	188
6.5. Ο Προϋπολογισμός της Ε.Ε.	190
6.5.1. Η εξέλιξη του δημοσιονομικού κοινοτικού συστήματος	190
6.5.2. Ο μηχανισμός των ιδίων πόρων	192
6.5.3. Τρέχουσα κατάσταση και προοπτικές	196
6.5.4. Το δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013 και οι προτεραιότητές του	198
6.5.5. Οι αρχές του προϋπολογισμού	206
6.5.6. Η διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού	209
6.5.7. Η Εκτέλεση του Προϋπολογισμού	210
6.6. Οι Πολιτικές της Ε.Ε.	219
6.6.1. Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (Κ.Α.Π.)	219

	<i>Σελ.</i>
6.6.2. <i>Η Κοινωνική Πολιτική της Ε.Ε.</i>	228
6.6.3. <i>Ανταγωνισμός και Επιχειρήσεις</i>	230
6.6.4. <i>Η Περιφερειακή Πολιτική της Ε.Ε.</i>	238
6.6.5. <i>Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)</i>	242
6.6.6. <i>Το εξωτερικό εμπόριο και η τελωνειακή ένωση</i>	246
6.6.7. <i>Η παγκόσμια Πολιτική Συνεργασίας και Ανάπτυξης της Ε.Ε.</i>	257
6.6.8. <i>Η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία</i>	264
6.7. <i>Η Συνταγματική Συνθήκη της Ε.Ε.</i>	271
6.7.1. <i>Η διαδικασία προς τη Συνταγματική Συνθήκη της Ε.Ε.</i>	271
6.7.2. <i>Το Περιεχόμενο της Συνταγματικής Συνθήκης</i>	271
6.7.3. <i>Η κριτική στη Συνταγματική Συνθήκη της Ε.Ε.</i>	274
6.7.4. <i>Οι αρμοδιότητες της Ε.Ε. σύμφωνα με τη Συνταγματική Συνθήκη</i>	276
6.8. <i>Η Ευρωπαϊκή Ένωση στον κόσμο</i>	278
6.8.1. <i>Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το παγκόσμιο εμπόριο</i>	278
6.8.2. <i>Η διεθνής εμπορική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i>	280
6.9. <i>Η Ελλάδα στην Ε.Ε.</i>	285
Βιβλιογραφία	288

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

7.1. <i>Τα Βαλκάνια ως γεωπολιτικός και οικονομικός χώρος. Ιστορικές αναφορές.</i>	291
7.2. <i>Σύγχρονες τάσεις διαμόρφωσης του βαλκανικού χώρου.</i>	296
7.3. <i>Τα Βαλκάνια στο νέο οικονομικό περιβάλλον.</i>	301
7.4. <i>Η πορεία προς την οικονομία της αγοράς.</i>	309
7.5. <i>Η ανάπτυξη των βαλκανικών οικονομιών σε μετάβαση στο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης.</i>	318
7.5.1. <i>Η παγκοσμιοποίηση και το μοντέλο μετάβασης των βαλκανικών χωρών στην οικονομία της αγοράς.</i>	319

	<i>Σελ.</i>
7.5.2. Τα αναπτυξιακά και διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των βαλκανικών οικονομιών σε μετάβαση.	323
7.6. Η διαβαλκανική οικονομική συνεργασία	333
7.6.1. Η διαβαλκανική συνεργασία μέχρι το 1989	333
7.6.2. Το διαβαλκανικό εξωτερικό εμπόριο κατά την πρώτη δεκαετία της μετάβασης 1989 – 1999	336
7.7. Η οικονομική συνεργασία της Ελλάδας με τις βαλκανικές χώρες	359
7.7.1. Αλβανία	360
7.7.2. Βοσνία - Ερζεγοβίνη	362
7.7.3. Βουλγαρία	364
7.7.4. Κροατία	365
7.7.5. Σερβία - Μαυροβούνιο	366
7.7.6. Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (π.Γ.Δ.Μ.)	367
7.7.7. Ρουμανία	369
7.7.8. Σλοβενία	370
7.7.9. Οι ελληνικές επενδύσεις στα Βαλκάνια	371
7.8. Ευρωπαϊκή Ένωση και Βαλκάνια	372
7.8.1. Η Ευρωπαϊκή προοπτική των βαλκανικών χωρών	372
7.8.2. Η χωροταξία των ξένων επενδύσεων στην Ε.Ε.	380
7.8.3. Οι παραμεθόριες περιοχές: από την απομόνωση στην ενσωμάτωση	382
7.8.4. Ευρωπαϊκή Ένωση-Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη: προοπτικές και επιπτώσεις	384
7.9. Το Σύμφωνο Σταθερότητας Νοτιανατολικής Ευρώπης	390
Βιβλιογραφία	400

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΟΙ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

8.1. Οι αναπτυσσόμενες οικονομίες και ο κόσμος	409
8.2. Μακροοικονομικά χαρακτηριστικά των αναπτυσσόμενων χωρών	415

	<i>Σελ.</i>
8.3. Θεωρητικές ερμηνείες της υπανάπτυξης και της φτώχειας	417
8.4. Οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση της φτώχειας	423
8.4.1. <i>Η Ανθρωπιστική βοήθεια της Ε.Ε.</i>	424
8.4.2. <i>Οι πρωτοβουλίες του Ο.Η.Ε.</i>	428
8.5. Το διεθνές εμπόριο και οι χώρες χαμηλού εργατικού κόστους–το «φαινόμενο» της Κίνας.	430
8.5.1. <i>Οι χώρες χαμηλού εργατικού κόστους και η παγκοσμιοποίηση</i>	430
8.5.2. <i>Το «φαινόμενο» της Κίνας</i>	432
8.5.3. <i>Η αντιμετώπιση της «απειλής»</i>	436
Βιβλιογραφία	437
Γενική βιβλιογραφία	439

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 2.1, <i>Άτομα που ζουν με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα, 1990,1999.</i>	52
Πίνακας 2.2, <i>Η εξέλιξη του αριθμού των διεθνών μεταναστών στον κόσμο, 1970-2000.</i>	75
Πίνακας 2.3, <i>Συμβολή της καθαρής μετανάστευσης ως ποσοστό της φυσικής αύξησης του πληθυσμού, 1970-1975 και 1995-2000.</i>	76
Πίνακας 2.4, <i>Ευρωπαϊκές χώρες υποδοχής του μεγαλύτερου αριθμού μεταναστών, 1970 και 2000.</i>	77
Πίνακας 3.1, <i>Επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα (πλην χρυσού).</i>	84
Πίνακας 3.2, <i>Ισοτιμίες νομισμάτων 2/12/2005.</i>	85
Πίνακας 3.3, <i>Νομισματικά μεγέθη της ζώνης του ευρώ και η συμμετοχή της Ελλάδας, 2004.</i>	96
Πίνακας 3.4, <i>Ισοζύγιο Εξωτερικών Συναλλαγών της Ελλάδας, (2004).</i>	102